

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul X nr.113

Mai 2007

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna mai 2007.....	2
<i>Evoluția producției</i>	- Posibilă intensificare a dinamicii producției	3
<i>Stocuri</i>	- Acumulare a stocurilor de produse finite; dimensiune normală a stocurilor de materii prime	6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Cererea insuficientă – principala cauză de limitare a producției	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Tendință ușor descendentă a numărului de salariați	8
<i>Prețuri de producție</i>	- Posibilă stabilitate a prețurilor de producție	9
<i>Investiții</i>	- Traiectorie pozitivă a investițiilor.....	10
<i>Profitabilitate</i>	- Creștere accelerată a ratei profitabilității	11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>		12
<i>Precizări metodologice</i>		16

*Tendințe
generale*

Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna mai 2007

Rezultatele sondajului de conjunctură realizat de BNR pentru luna mai relevă o perspectivă în general optimistă pe ansamblul sectoarelor economice analizate – industria și construcțiile.

Comparativ cu intervalul anterior, volumul producției va înregistra o posibilă intensificare a ritmului de creștere, dată fiind triplarea soldului conjunctural, până la +48 la sută (cel mai ridicat nivel din ultimele 12 luni). O tendință ascendentă este anticipată și în cazul portofoliului total al comenzilor, remarcabilă fiind revigorarea cererii pentru export.

O evoluție nesatisfăcătoare vor cunoaște însă stocurile de produse finite, acumularea acestora fiind sugerată de majorarea până la +21 la sută a soldului opiniilor. Similar lunii aprilie, disponibilul de materii prime se va situa în limite normale, potrivit estimărilor a 92 la sută dintre managerii intervievați.

Buna desfășurare a activității de producție va fi afectată în continuare de insuficiența cererii (invocată de 19 la sută dintre respondenți), de blocajul financiar, evoluția cursului de schimb, dificultățile de aprovizionare cu materii prime și de nivelul ridicat al ratelor dobânzilor bancare.

Piața muncii ar putea cunoaște și în luna mai o restrângere a numărului de salariați, în condițiile în care soldul conjunctural a rămas negativ și la valori apropiate celor din intervalele anterioare (-7 la sută). Circa 59 la sută dintre respondenți nu întrevăd modificări ale dimensiunii personalului.

În luna mai, aproximativ 90 la sută dintre participanții la sondaj estimează stabilitatea prețurilor de producție, această pondere fiind cea mai ridicată din ultimele 12 luni.

Efortul investițional va continua să se extindă, evoluția fiind sugerată de nivelul relativ ridicat al soldului conjunctural (+35 la sută). Perspectiva este și mai optimistă în cazul ratei profitabilității, dată fiind dublarea soldului conjunctural față de luna aprilie (până la +26 la sută).

Posibilă intensificare a dinamicii producției**Evoluția
producției**

În luna mai, portofoliul total al comenzilor adresate companiilor din industrie și construcții se va plasa în continuare pe o traiectorie crescătoare, cu o probabilitate destul de scăzută de modificare a dinamicii, dat fiind faptul că soldul conjunctural s-a situat la un nivel apropiat de cel din intervalul precedent (+22 la sută). Ponderile variantelor extreme de răspuns au fost de 45 la sută și respectiv 23 la sută, iar cea a respondenților care anticipează stabilitatea indicatorului a fost de 32 la sută.

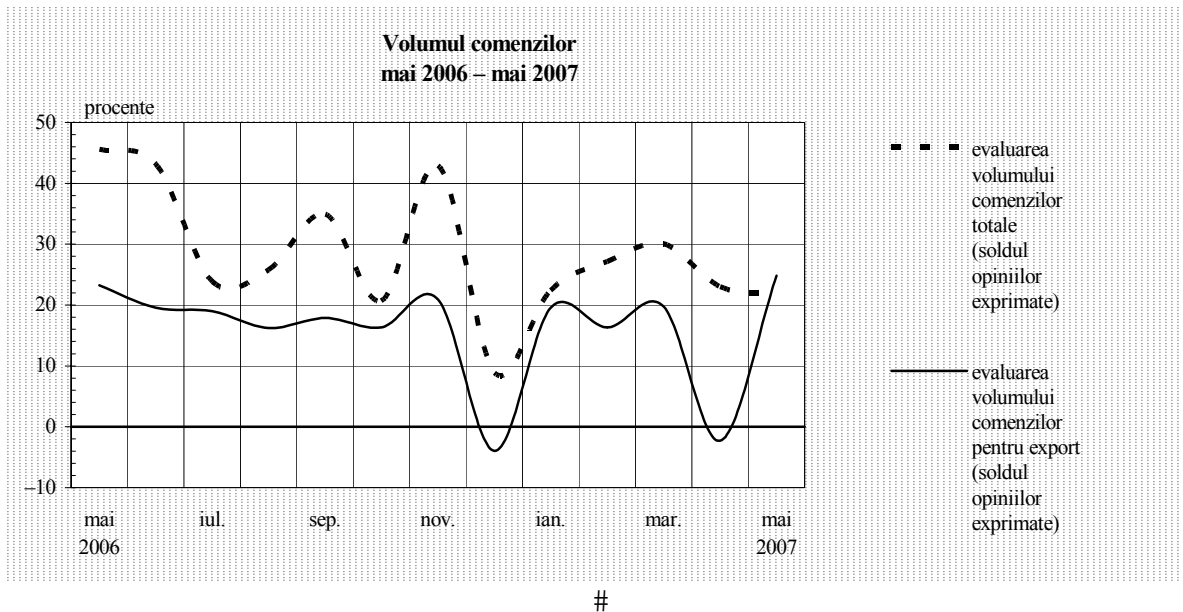
Trendul ascendent al volumului total al comenzilor va fi susținut, pe de o parte, de accelerările de ritm estimate de managerii din industria mijloacelor de transport (sold conjunctural: +65 la sută, față de -52 la sută în luna aprilie), iar pe de altă parte, de menținerea expectațiilor pozitive în industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și în sectorul construcțiilor (solduri conjuncturale cuprinse între +46 și +56 la sută). La extremitatea opusă se vor situa cel mai probabil industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (inversare de semn a soldului conjunctural, până la -22 la sută în intervalul analizat), dar și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, unde persistă expectațiile negative (soldul opiniilor: -41 la sută).

Evoluții	Apr. 2007	Mai 2007
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↘	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	81%	79%

Comenzile pentru export vor consemna o revigorare, sugerată de saltul semnificativ al soldului conjunctural (+25 la sută în luna mai, față de -2 la sută în aprilie). Rezultatul a fost generat atât de dublarea ponderii opiniilor favorabile (30 la sută), cât și de reducerea celor negative la mai puțin de o treime din nivelul lunii precedente (5 la sută). Indicatorul va rămâne neschimbat în opinia a 42 la sută dintre participanții la sondaj.

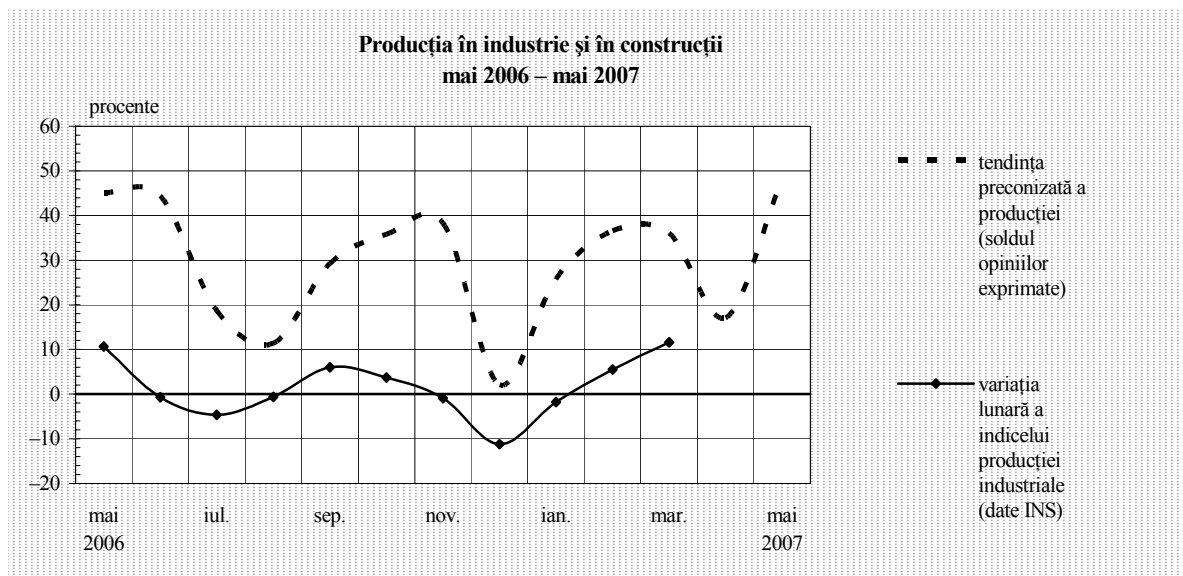
În structură, extinderea cererii externe va fi mai vizibilă în industria mijloacelor de transport, în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice și în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 43 și 68 la sută). O perspectivă nefavorabilă se conturează în industria materialelor de construcții, ramură în care soldul opiniilor a coborât la -26 la sută, de la +32 la sută în aprilie.

Creștere, dar nu accelerată, a volumului total al comenzilor; revigorare a comenzilor externe

Anticipațiile privind volumul producției sunt optimiste, accelerarea de ritm fiind sugerată de triplarea soldului conjunctural față de intervalul anterior, până la +48 la sută (cel mai ridicat nivel din ultimele 12 luni). În sensul creșterii s-au pronunțat 58 la sută dintre respondenți, în timp ce 10 la sută au estimat restrângerea activității. Circa 32 la sută din totalul participanților anticipează stabilitatea indicatorului.

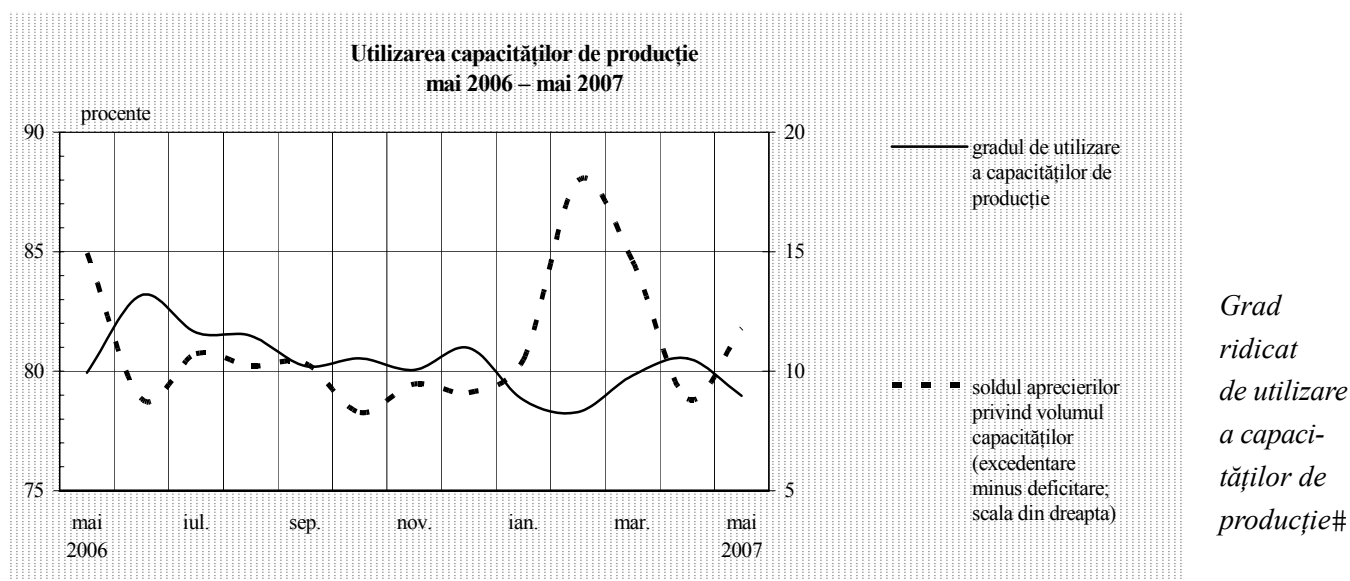
Dinamică superioară a producției

Intensificarea vitezei de creștere a producției se va datora în principal dinamizării anticipate de managerii din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, din industria mijloacelor de transport și din industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice, ramuri care au înregistrat majorări substanțiale ale soldurilor conjuncturale, până

la niveluri cuprinse între +67 și +74 la sută. Merită remarcată, de asemenea, menținerea traiectoriei pozitive a sectorului construcțiilor și a industriei alimentare, a băuturilor și a produselor din tutun (sold conjunctural de circa 68 la sută în ambele cazuri). O încetinire de ritm este estimată în industria materialelor de construcții (soldul pozitiv al opiniilor s-a redus la mai puțin de jumătate din nivelul lunii aprilie, până la 31 la sută), iar o restrângere de volum se va înregistra mai probabil în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-52 la sută).

Gradul mediu de utilizare a capacităților de producție se va situa în continuare la un nivel ridicat (79 la sută). Similar lunii aprilie, performanțele cele mai bune sunt preconizate în industria mijloacelor de transport (92 la sută), în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (86 la sută și respectiv 83 la sută), în timp ce rezultate relativ modeste se întrevăd mai ales în cazul companiilor cu activitate de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (70 la sută).

În ceea ce privește volumul capacităților de producție, circa 85 la sută dintre companiile cu activitate industrială și de construcții estimează un disponibil suficient. Soldul opiniilor s-a majorat cu 3 puncte procentuale comparativ cu intervalul anterior, pe seama creșterii ponderii răspunsurilor privind existența unui volum excedentar (13 la sută din total) și, marginal, a reducerii ponderii celor de tip „insuficient” (1 la sută).

Capacități suficiente sunt întrevăzute de 91 până la 100 la sută dintre companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, din industria materialelor de construcții, din industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, din sectorul extractiv, din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Dotări excedentare sunt mai probabile în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale: +52, respectiv +28 la sută).

Un disponibil adecvat de materii prime este prevăzut în 98 până la 100 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport, din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, din industria materialelor de construcții, din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, din activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Un deficit de materii prime este mai probabil în sectorul extractiv (sold conjunctural: -24 la sută), iar un ușor excedent în industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun (+15 la sută).

*Factori care
frânează
producția*

Cererea insuficientă – principala cauză de limitare a producției

În luna mai, insuficiența cererii a continuat să afecteze desfășurarea producției, în acest sens pronunțându-se 19 la sută dintre managerii intervievați. În structură, influența acestui factor va fi resimțită mai ales de industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și activitatea de construcții (ponderile în cadrul fiecărei ramuri sunt cuprinse între 32 și 54 la sută). În acest din urmă caz, informația trebuie însă privită cu precauție, întrucât cel puțin pe segmentul rezidențial, principala influență este exercitată de factorul preț.

Circa 10 la sută dintre participanții la sondaj indică blocajul financiar drept o altă cauză de limitare a producției, ramurile cele mai afectate fiind sectorul construcțiilor (69 la sută din numărul respondenților cu activitate de acest tip) și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (56 la sută).

În opinia a 7 la sută dintre managerii intervievați, evoluția cursului de schimb va avea o influență restrictivă asupra producției, acest factor fiind invocat îndeosebi de industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și de industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (51 și respectiv 22 la sută).

O altă cauză de frânare a producției va consta în dificultățile de aprovizionare cu materii prime (5 la sută dintre respondenți), cu acțiune mai vizibilă în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (ponderi de 24 și respectiv 46 la sută din totalul opiniilor).

O influență nefavorabilă va fi exercitată și de nivelul ridicat al dobânzilor bancare dar, ca și în cazul factorului menționat anterior, intensitatea a rămas scăzută (4 la sută din totalul răspunsurilor). Mai afectate vor fi companiile din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (25 la sută), din construcții și din industria mijloacelor de transport (15 la sută în ambele cazuri).

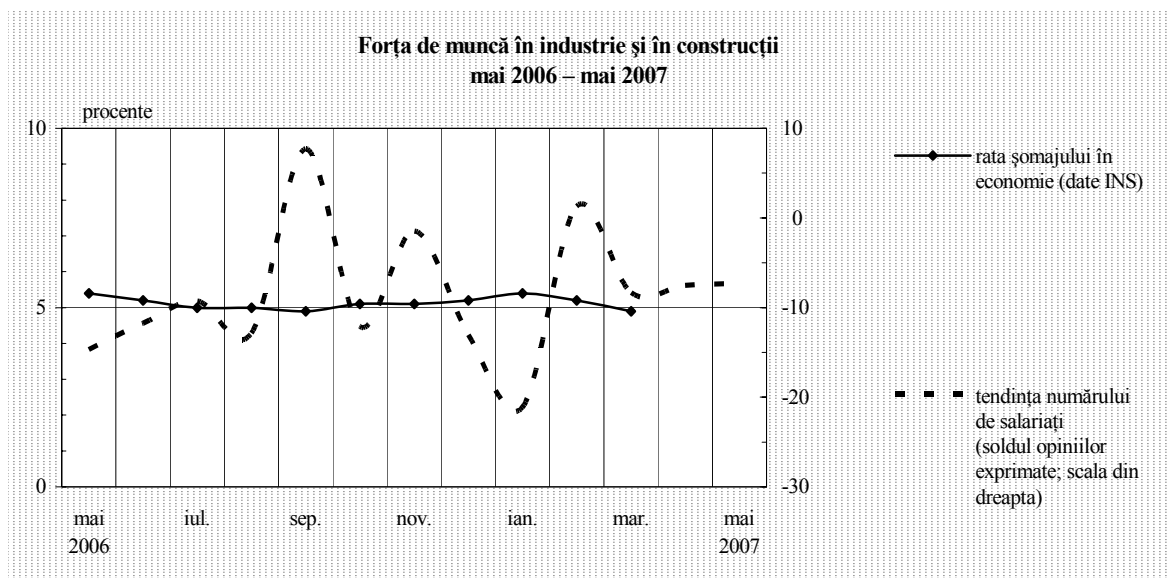
Utilizarea
forței
de muncă

Tendință ușor descendentă a numărului de salariați

Piața muncii ar putea cunoaște și în luna mai o restrângere a numărului de salariați, în condițiile în care soldul conjunctural a rămas negativ și la valori apropiate celor din intervalele anterioare (-7 la sută). Variantele extreme de răspuns au reprezentat 17, respectiv 24 la sută din totalul opiniilor formulate, în timp ce 59 la sută dintre respondenți nu estimează modificări ale dimensiunii personalului.

Tendința de restrângere a numărului de salariați va fi imprimată în principal de continuarea disponibilizărilor în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în sectorul extractiv și în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (solduri conjuncturale cuprinse între -37 și -99 la sută). Similar lunii aprilie, creșteri ale numărului de angajați sunt mai probabile în sectorul construcțiilor și în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (solduri conjuncturale: +53, respectiv +32 la sută), dar remarcabilă este și posibila stopare a concedierilor în companiile cu activitate de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (soldul opiniilor s-a majorat de la -34 la sută aprilie la +14 la sută). Stabilitatea indicatorului este preconizată mai ales în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și în industria mijloacelor de transport (în proporție de 87 la sută și respectiv 80 la sută din totalul ramurii).

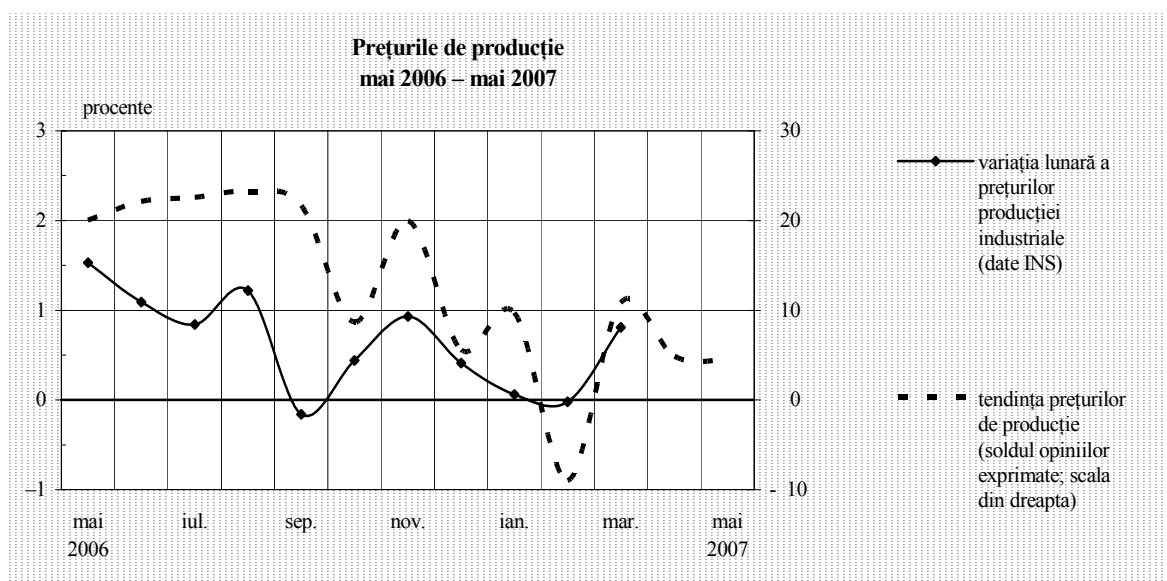
*Restrângere
ușoară
a numărului
de salariați*

Posibilă stabilitate a prețurilor de producție**Prețuri de
producție**

Circa 90 la sută dintre participanții la sondaj nu întrevăd modificări ale prețurilor de producție în perioada analizată, această pondere fiind cea mai ridicată din ultimele 12 luni. Soldul conjunktural s-a menținut ușor pozitiv (4 la sută).

Stagnarea prețurilor este anticipată de 95 până la 100 la sută dintre companiile din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria mijloacelor de transport, industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte, industria materialelor de construcții și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporti. O reducere a indicatorului este mai probabilă în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold conjunktural: -41 la sută).

*Nivel stabil
al prețurilor
de producție*

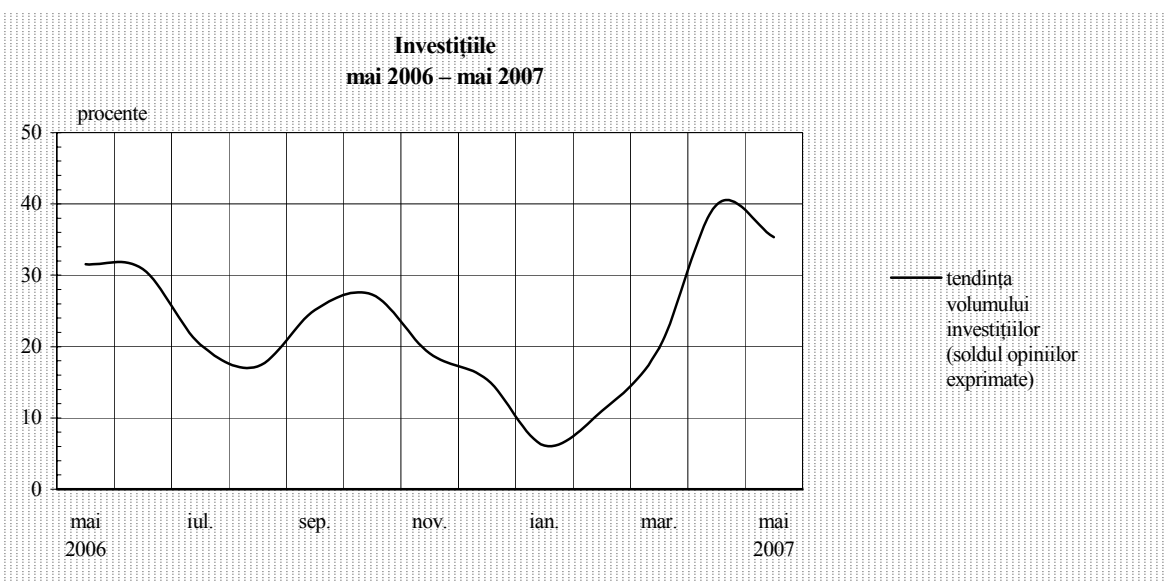
Investiții

Traietorie pozitivă a investițiilor

În luna mai, efortul investițional va continua să se extindă, evoluția fiind sugerată de nivelul relativ ridicat al soldului conjunctural (+35 la sută). Variantele extreme de răspuns au reprezentat 41 la sută și respectiv 6 la sută din total. Circa 53 la sută dintre managerii intervievați estimează stabilitatea investițiilor.

Procesul de acumulare a capitalului va fi mai intens în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (sold conjunctural: +80 la sută), dar și în industria mijloacelor de transport, în sectorul extractiv și în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 40 și 61 la sută). Există însă și ramuri care vor consemna posibile încetiniri ale dinamicii investițiilor, sugerate de reducerea de peste 3 ori a soldurilor conjuncturale pozitive – industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun. Stabilitatea investițiilor este anticipată de 87 până la 98 la sută dintre companiile din industria materialelor de construcții, din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi, dar și de toate întreprinderile producătoare de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV.

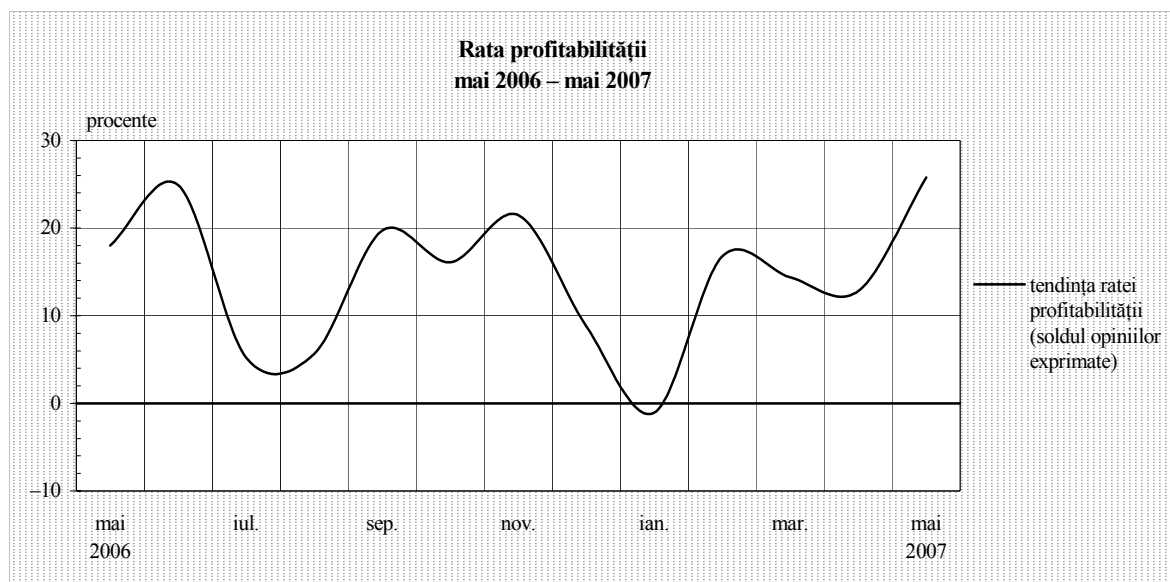
*Dinamică
pozitivă a
investițiilor*

Creștere accelerată a ratei profitabilității**Profitabilitate**

Performanța economică a companiilor din sectoarele analizate va cunoaște o îmbunătățire semnificativă, dată fiind dublarea soldului conjunctural față de luna aprilie (+26 la sută). Rezultatul a fost generat atât de majorarea ponderii răspunsurilor pozitive (34 la sută din total), cât și de reducerea celei aferente opiniilor pesimiste (8 la sută). Circa 57 la sută din numărul respondenților prevăd stabilitatea indicatorului.

Cele mai probabile creșteri ale ratei profitabilității se vor înregistra în industria mijloacelor de transport, în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde și în sectorul construcțiilor (solduri ale opiniilor cuprinse între +41 și +65 la sută). În schimb, în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari este posibil să se consemneze o atenuare a dinamicii indicatorului analizat (nefiind exclusă nici o scădere a acestuia, având în vedere deteriorarea soldului conjunctural de la +20 la -24 la sută), iar în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV rata profitabilității va continua să se reducă (sold conjunctural: -52 la sută).

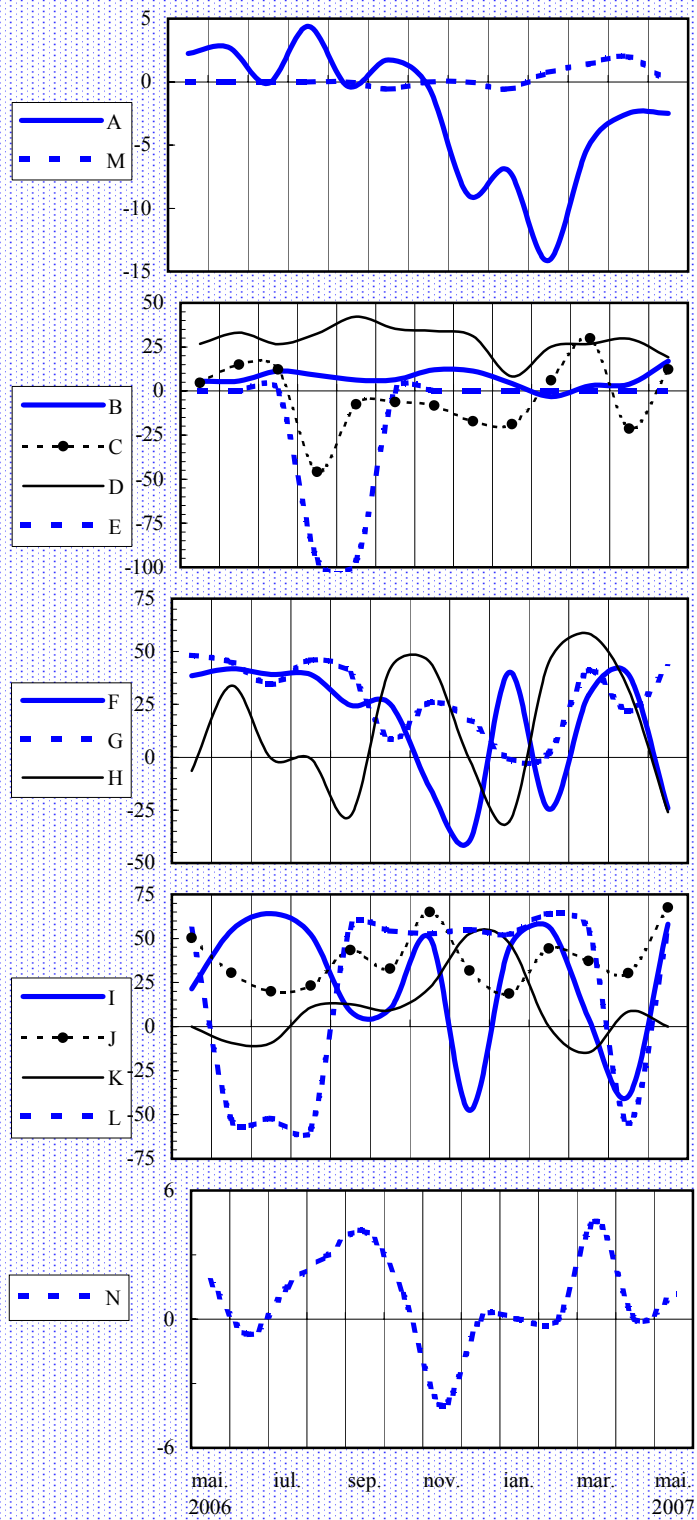
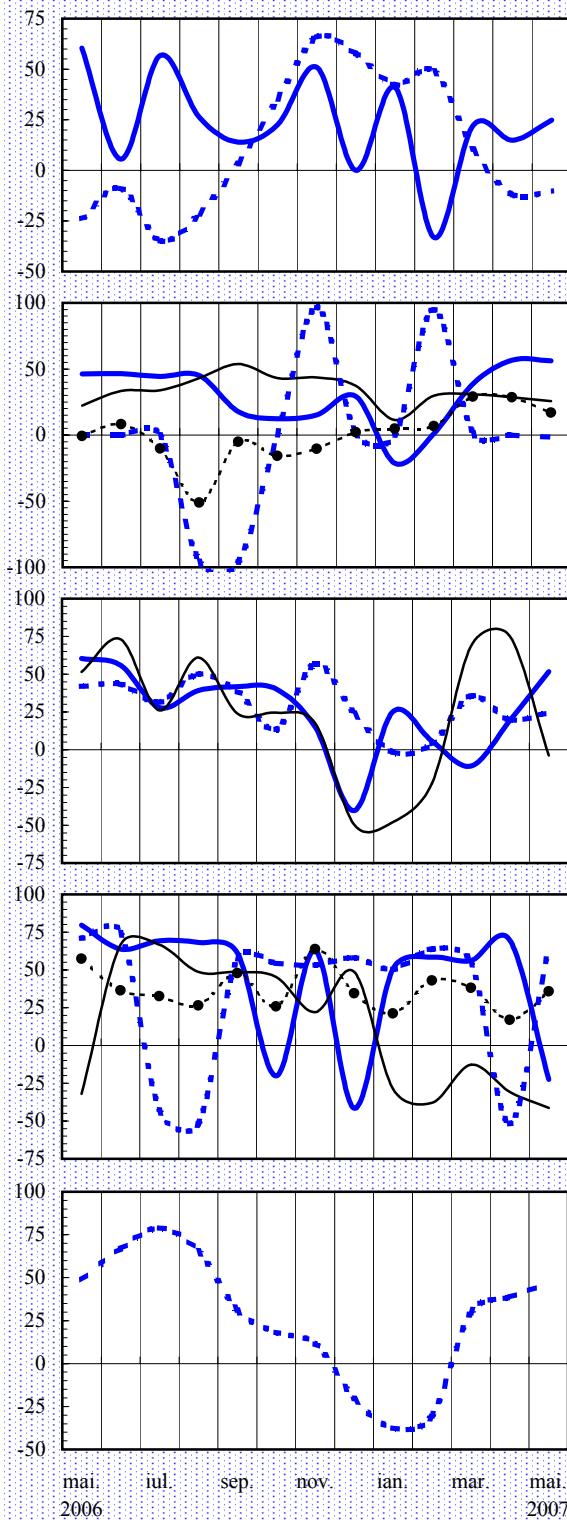
*Dinamizare
a ratei
profitabilității*

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

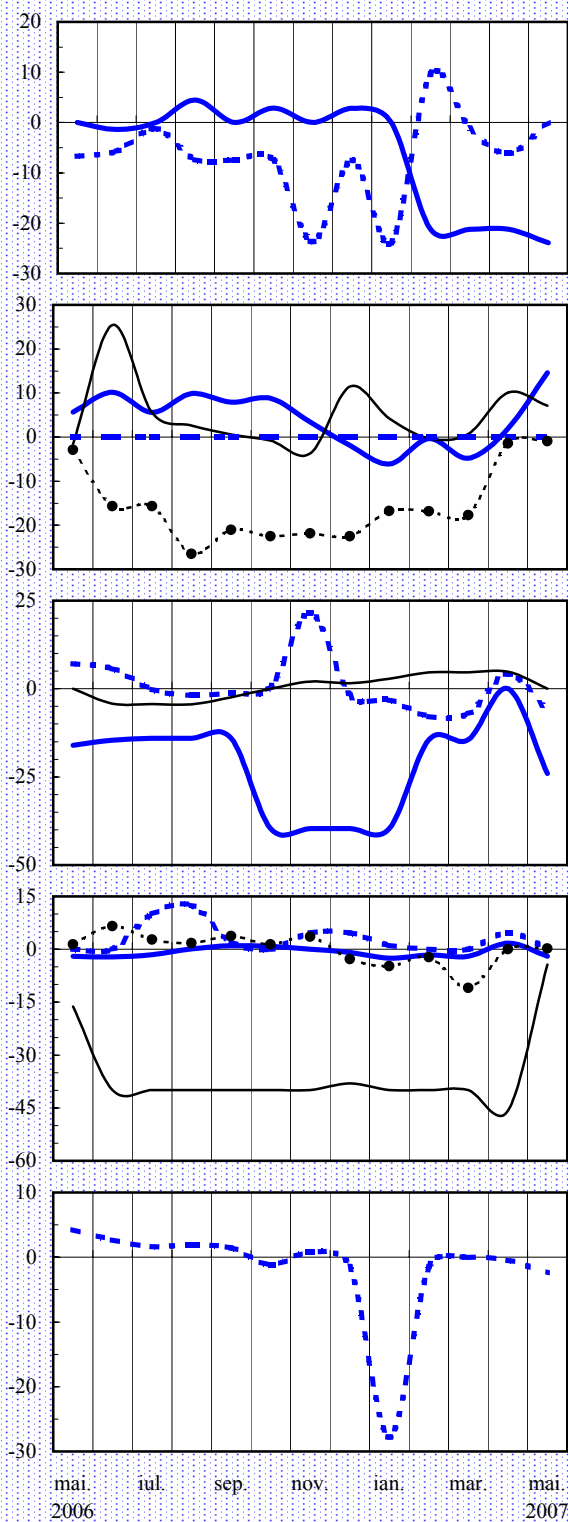

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

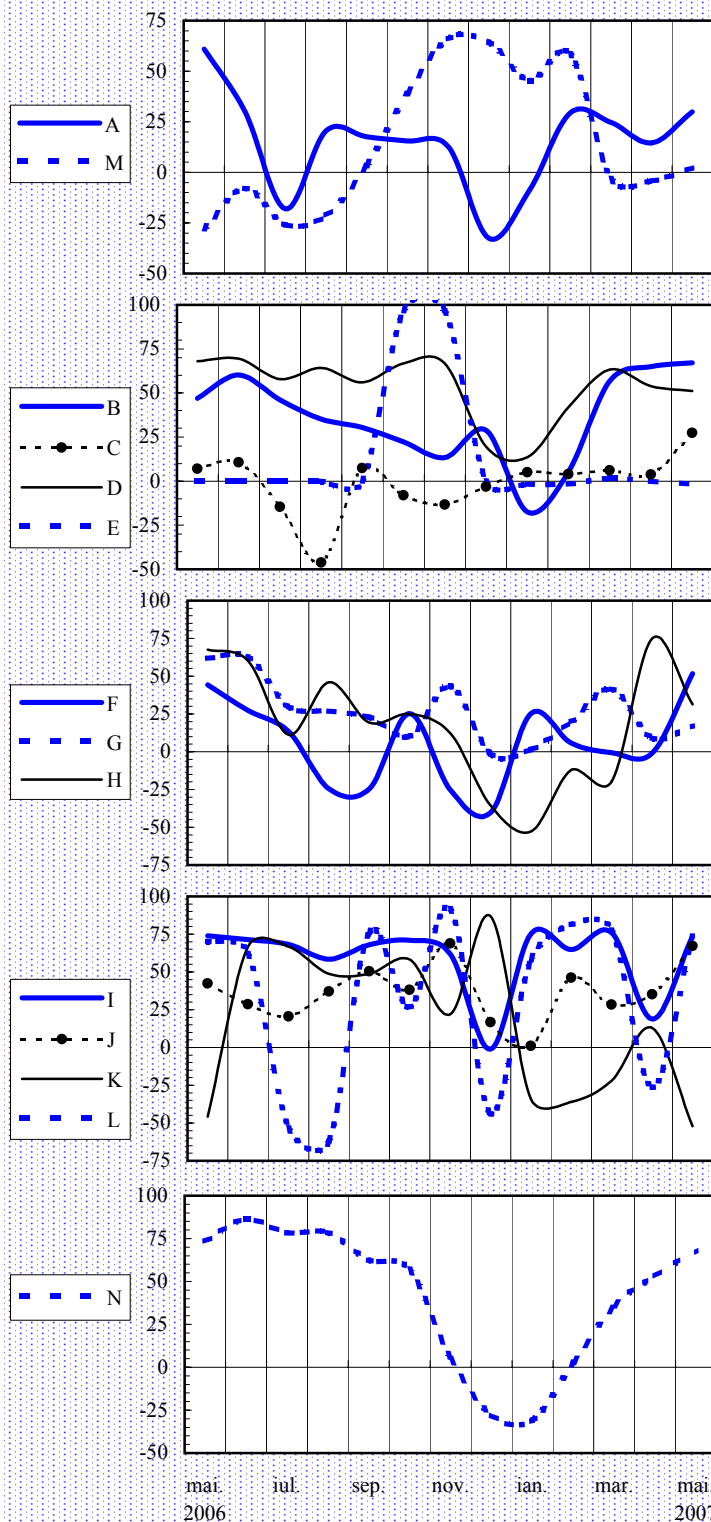
Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendința preconizată a producției

(soldul opinilor exprimate - %)

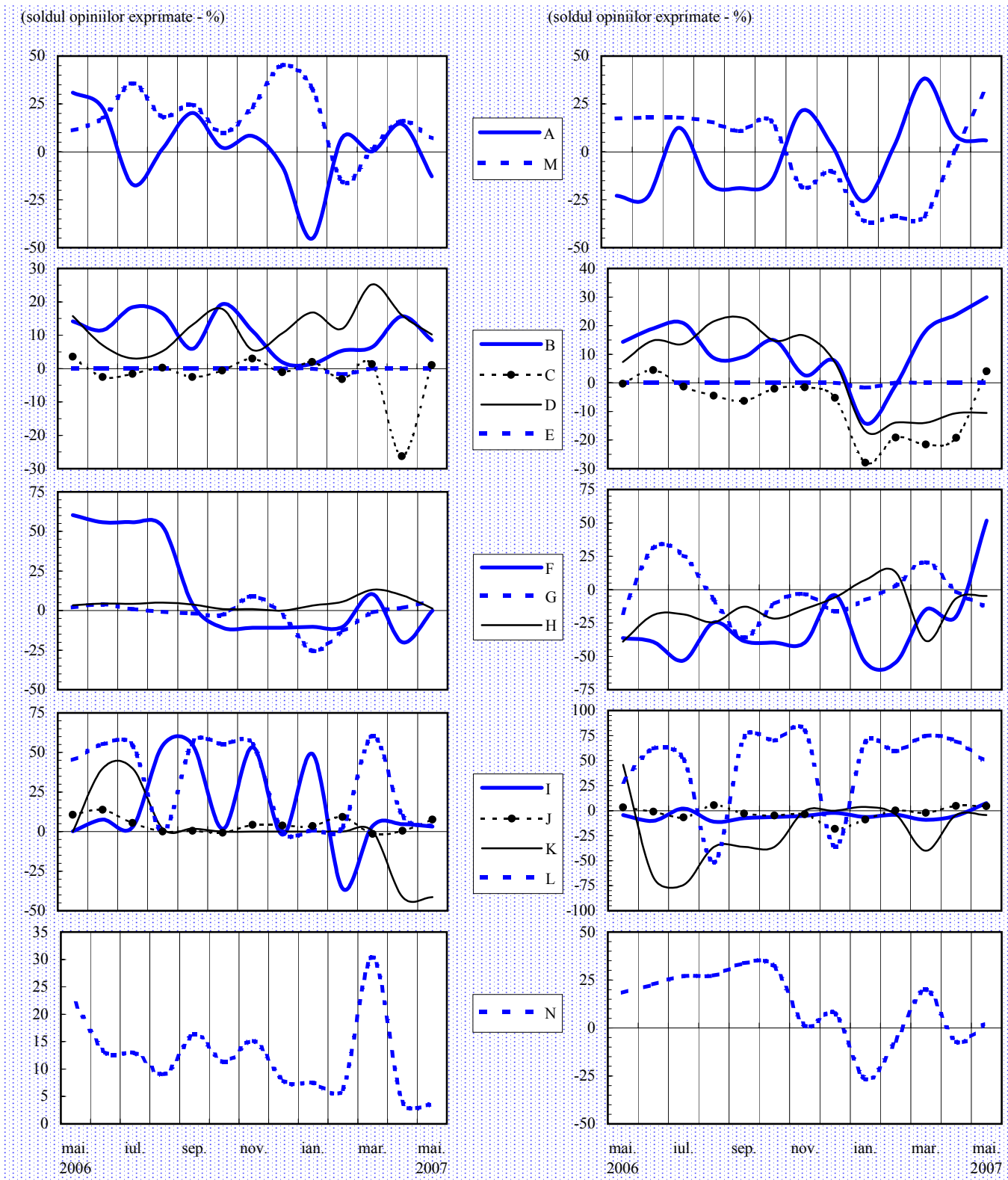
(soldul opinilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

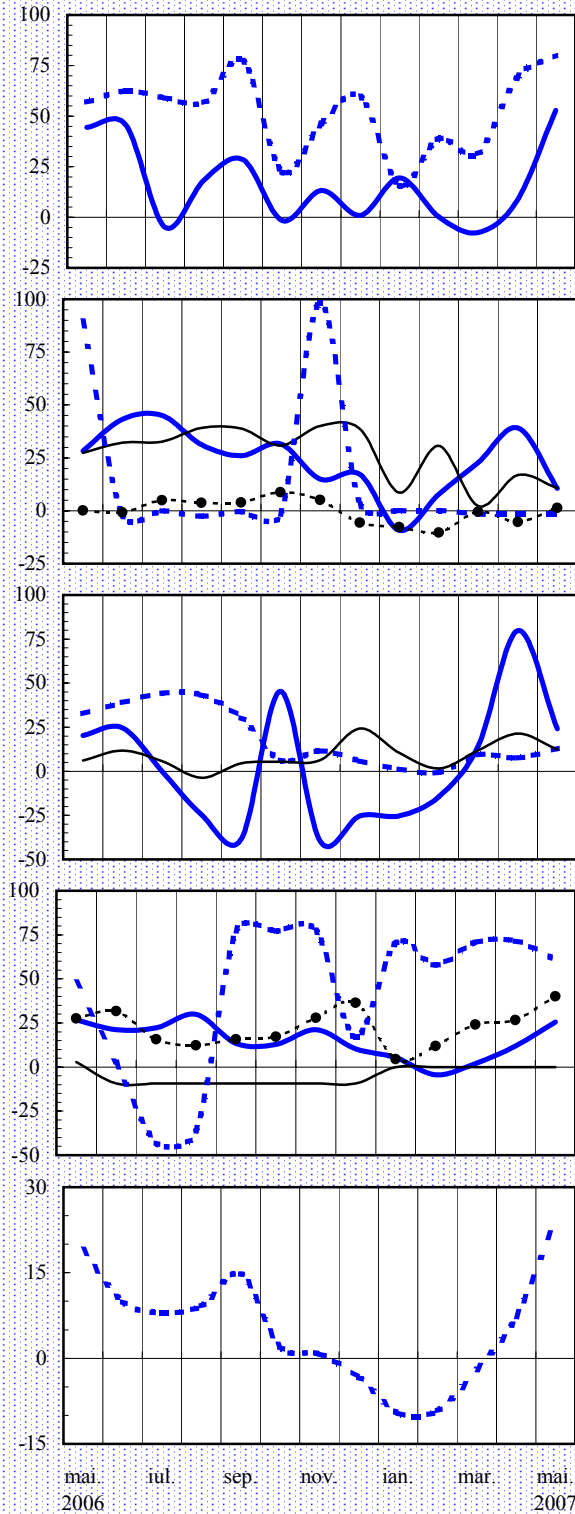

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

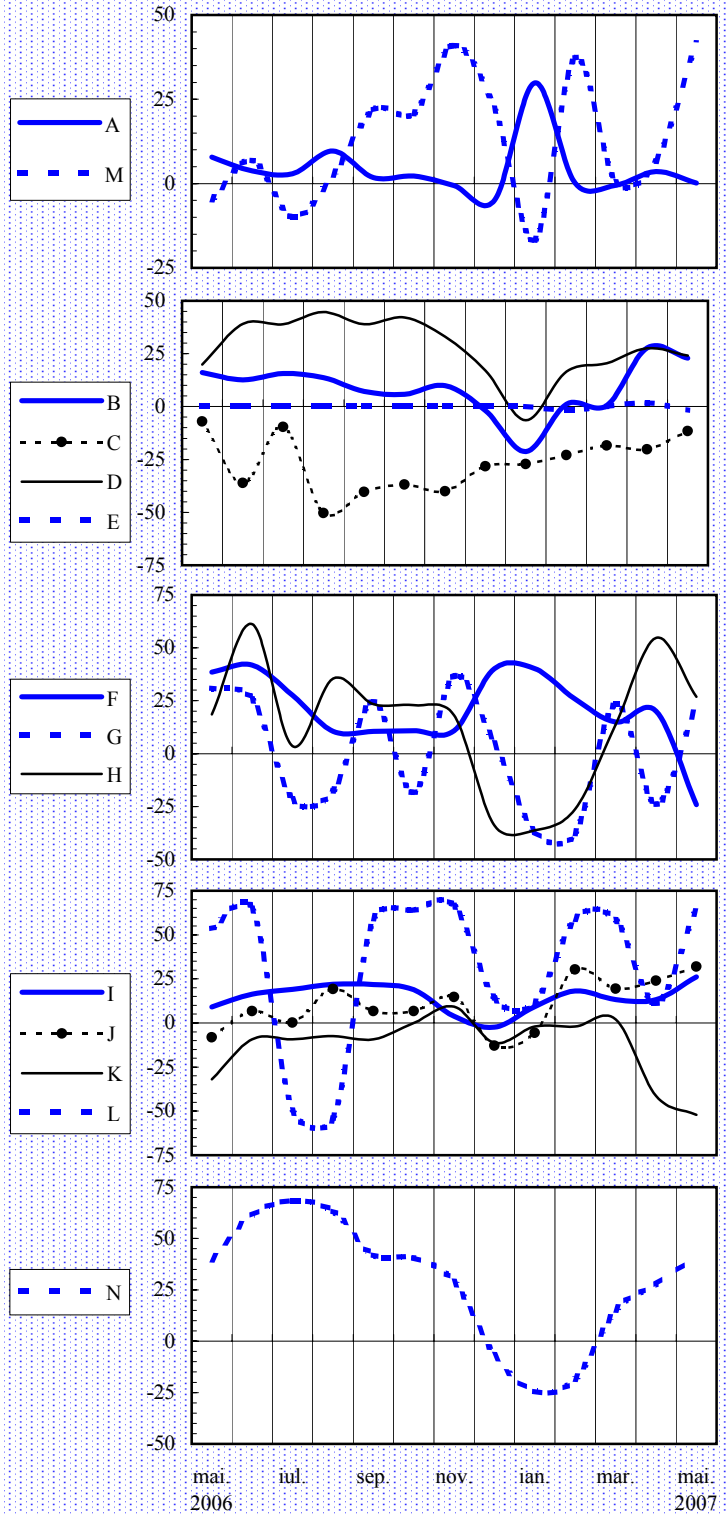
Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J - mașini și echipamente; echipamente și aparate electrice;
- K - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L - mijloace de transport;
- M - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru a asigura omogenitatea datelor, eșantionul de întreprinderi se menține pe o perioadă de minimum 12 luni calendaristice.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 22 mai 2007.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de
Direcția Studii și Publicații, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.
internet: <http://www.bnro.ro>*